

KUNST

– ELLER MANDEN DER
ikke KUNNE elske

AARHUS TEATER • Studio

9. maj – 1. juni 1996

KUNST

– eller manden der ikke kunne elske

af Lars Kaalund

Aarhus Teater · Studio 9. maj - 1. juni 1996

4. års-elevernes afgangsforestilling 1996

Medvirkende

Andrea ... Anna Kongstad
Fortælleren ... Johanna Lindén
Felicia ... Anne Marie Nørgaard
Wolfgang ... Martin Buch
Vincent ... Mads Mikkelsen
Anton ... Martin Ringsmose

Iscenesættelse: Lars Kaalund
Scenografi: Camilla Bjørnvad
Lysdesign: Jens Holm Larsen
Lyddesign: Jens Ravn

Regissør: Jan Bach

Suffli: Anette Walsøe

Afvikling lys: Jens Holm Larsen/Jonas Kongsbach

Afvikling lyd: Benny Andersen/Mads Bo Jørgensen

Kostumiere: Hanne Gissel, Mehmet Hilmi

Kostumer: Viggo Eriksen

Frisør: Britta Nygaard

Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen

Urpremiere: Aarhus Teater 9. maj 1996

Chef lyd/lys: Jens Ravn

Cheflysdesigner: Niels Emil Larsen

Scenemester: Kai Johansen

Teatermaler: Anne-Marie Kjær

Overregissør: Steen Boutrup

Teknisk chef: Jørn Walsøe

Projektleder Væksthuset: Carsten Holst

Markedsføringschef: Leif Due

Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

Foto fra afsluttende prøver: Jan Jul

Plakat & program lay-out: Smidstrup Grafisk Bureau

Programredaktion: Carsten Holst,

Katrine Bering Liisberg og Leif Due

Tryk: C.C. Print ApS

Forestillingens varighed: ca. 2 timer og 30 min. incl. to pauser

sponsor for Væksthuset

Anton, Vincent og Wolfgang

Taurus

Jeg ved ikke, hvad jeg foretrækker:
Dig, min elskede, for Taurusbjærgene
eller Taurusbjærgene for roser.

Så smukke er Taurusbjærgene.
Så røde og stærkt duftende roserne.
Præcis så meget elsker jeg dig.

Henrik Nordbrandt

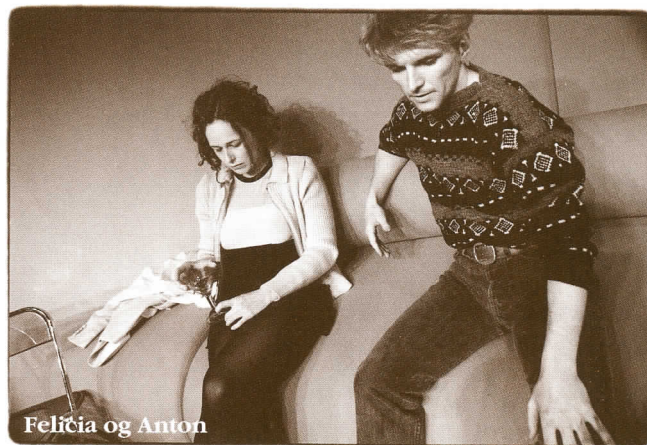

Måske kan du opdage, hvad kærlighed er, når
du bliver klar over, hvad kærlighed ikke er.

J. Krisnamurti

Vincent og Fortælleren

Felicia og Anton

INSTRUKTØREN LARS KAALUND

Alder: 32 år

Uddannelse: Skuespiller fra Statens Teaterskole 1992

Har hidtil skrevet og instrueret følgende:

“Kuppet”. Mungo Park.

Manuskript og instruktion. (1993)

“Egoisten”. Mungo Park.

Manuskript og instruktion. (1994)

“I en kælder”. Dr. Dantes Aveny.

Manuskript og instruktion. (1995)

Kort og godt: Lars Kaalund er kunstnerisk leder af Teatret Mungo Park i København. Arbejder imellem sine opsætninger der, også på andre teatre.

Han instruerer oftest sine egne historier, men har eksempelvis på Teatret Mungo Park iscenesat Wolfgang Borcherts “Manden Udenfor” (1992) og

“Hamlet”. “Hamlet” blev lavet på kun én uge.

“Kunst – eller manden der ikke kunne elske” er Lars Kaalunds første opgave på Aarhus Teater.

SCENOGRAFEN CAMILLA BJØRNVAD

Alder: 30 år

Uddannelse: Scenograf fra Statens Teaterskole – 1992

Har blandt andet lavet scenografi til:

“Nøgne”. Kortfilm.

Instruktion: Malene Stensgaard. (1992)

“Salome”. Statens Teaterskole.

Instruktion: Kristiane Korf. (1993)

“Gasolin”. Dr. Dantes Aveny.

Instruktion: Nikolaj Cederholm. (1994)

“Juleteatamentet”. Julekalender for voksne på TV2.

Instr.: Nikolaj Cederholm. (1995)

“Den Fremmede”. Café Teatret.

Instr.: Kim Nørvig og Katrine Wiedeman. (1996)

Kort og godt: Camilla Bjørnvad er en af dansk teaters nye og spændende scenografer.

Denne forestilling er hendes første opgave for Aarhus Teater.

Andrea, Vincent, Felicia og Wolfgang

Forestillingens musik

Bruckner, Anton - Symphony no. 7, (no. 1 og 2)

Durufle - Requiem opus 9, (no 1)

Gorecki - Symphony no. 3, (no. 1)

Heather Nova - Oyster, (no. 1)

Mabler - Symfoni no 1, (no. 1, no. 3. og no. 4)

Mabler - Symfoni no 5, (no. 2 og no. 4)

Moricone - The legendery italien westerns,
(no. 1, no. 12. no. 16, no. 19 og no. 29)

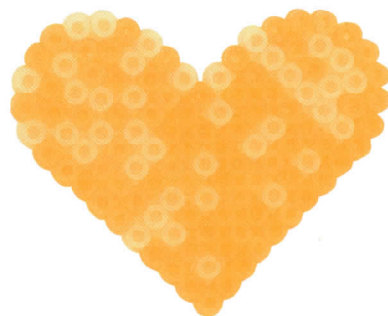
Rachmaninov - Pianokonzert no. 3, (no. 1 og no. 3)

Rachmaninov - 24 Preludes, (Disc 2, no. 8)

Rimsky-Korsakov - Sheherazade, (no. 2 og no. 3)

Stravinsky, Igor - Ballets, Firebird no. 1

Wagner - Tanhauser Overture, (no. 2)

Morbus virile

Af Christian Graugaard

NÅR SKÅNEÆRMERNE STRAMMER

*In the name of family values we must ask:
Whose family? Lou Reed (1996)*

Marcello Mastroianni som den aldrende *Casanova*. Dét syn prenter sig ind. Rokoko-veteranen i sin vaklende bærestol med en ulidelig stank af sensyfilitisk migræne. Dér sidder han. Med udtværet kindrødt, beluset paryk, flæser, ankelsokker og pikkens allersidste lod-og-trisse. Manden der lod ansvar være ansvar og druknede sig på et bundløst køn-moder-køn, *måne-på-måne-på-måne*. Smukt, patetisk og forfærdende. Levede i sin rastløse sæd. Døde til gæret madeira og gløden fra den udgående asthma-cigarett. Alene. I et puf af rosa pudder.

Og i hans skæve fodspor: *Den Moderne Mand*. Rullet i højteknologisk ligegyldighed og med en ferm smag af flourberiget skocreme. Foldet indad i filipens, trommesæt og kassekredit. Lagt lag på lag mellem verdensmusik og den enerverende hvinen fra et fitnesscenter. Hvad *er* der med ham? Hvorfor vil han ikke elske? Er han syg?

Han tilbydes havemøbler, hjemstavnspoesi og afskærne blomster. Børns kratten på gelændre, svigermors blånede hår. Hvad gør han? Han forsvinder. Og *hvis* det overhovedet lykkes af få sat ham ned: så mister han lysten. Præcis som når man vasker en posedame. Når man fjerner hendes hinde af forfald, så dør hun. Den elektriske ål i badekarret. Marekatten i campingvognen. Således krakelerer han for åbent tæppe. Taber dét, der før var hans drev. Diagnose: *Hypoaktivitas Sexualis* (F 52.0). Sexologen ser bekymret op fra manualen. "*De må aflære*", siger hun tørt og lukker sin bog. *Den Moderne Mand* smiler bare tomt frem for sig. Han ved det. Det er hans styrende princip: føler han sig truet, går han ned. Ligesom krybdyr og EDB. Serious disc error. Firbenets tabte hale.

Måske det sidder i generne? Måske det virkelig *er* et sidste ekko af en kropsnær biokemi. Måske det er savannens parlament eller skriget fra *The Reptile Brain*. Så kan han ikke elske, *Den Moderne Mand*. Kan ikke fordybe sig, forlænge sig, falde til ro. *Må* leve i et uoplyst kirtelvælde bygget af lige dele fravær og kold sexuel feber. Fra krop til krop. Fra ansigt til ansigt. Fra køn til køn. Dét er hans sprog. Kroppe, ansigter og køn. Med en hale af undrende kvinder. For sært magnetisk er han. Som alt, der bevæger sig. Artisten. Propellen. Den flyvende hund.

Handler det om at lege? Læse øjne? Være et barn med selvangivelse. Stå ved kanten af baren med sine sommerknæ. Være rent krop og alligevel kunne drømme. Bytte bilkort på bagtrappen. Gå med fremmede hjem. Hænderne milevidt *under* dynen.

Eller: Råber *Kvinden* for højt? Gik det galt, da hun begyndte at insistere? Blev det for besværligt? Blev hun pludselig hans mor: *vilvilikke*. Eller: var det, da de andre mænd begyndte at posere? Da *Marcus Schenkenberg* blottede overkrop, halvt gazelle, halvt kannibal? Blev det da for svært at være *Den Moderne Mand*, skulle lytte og tale på samme tid? Være blid og uendelig hårdnakket, orangutang og kolibri i ét? Et spøgelse går gennem sovekamrene. Morbus virile. Mandesygen.

Eller: Mangler han register? Fik han aldrig lært inderligheden indefra? Fordi han ikke måtte vimse omkring og tale til væggene. Fordi han aldrig fik følehorn, men måtte nøjes med *Power Rangers* og "*Min første punktering*". Fordi han derfor mangler bestik. Og er dødsens angst for at blive opdaget. At blive afkodet, hvis han står stille for længe. At han pludselig skal løbe tør for sprog, stå måbende som et stykke mannequin: stum, ubrugeligt

Vincent og Felicia

fuldkommen. Derfor sætter han sig aldrig. Derfor overspiller han sig. Som enhver der mangler noget. Strunkheden hos den etbenede. Glimtet i den blindes glasøje.

Så dér er han, *Herr Casanova* med sit struttende karpok og sine mange dumme fjæs. På byens barer. I sauna-klubber. I teosofiske studiekredse. Midt i en mavebøjning og halvt undervejs i dagens første masturbation. Han samler på ansigter, *Den Moderne Mand*. Han samler på kærtegn, lyden af maveskind. Han er doven og egoman. Ansvarsløs og blottet for al tænkelig omtanke. Han er i

spind om sig selv, suger til sig og afstøder i ét stort selvmodsigende virak. Sådan er han. Stor i slaget, lille afklædt dyr. Med strittende lem og skæg, der alligevel ikke gider gro. Et polaroidfoto af forårssæd på en brakmark. Med tøsehår og tatoveringer. Rædselsfuld og uendelig sårbar. Øm som forbrændt englehud og fødderne i læsket kalk. Dér har I ham. I bærestolen, med sine lange, trætte ben.

Christian Graugaard er læge og lyriker. Forsker for tiden ved Rigshospitalets Sexologiske Klinik.

DAGEN SVALNAR....

Dagen svalnar mot kvällen ...
Drick värmen ur min hand,
min hand har samma blod som våren.
Tag min hand, tag min vita arm,
tag mina smala axlars längtan ...
Det vore underligt att känna,
en enda natt, en natt som denna,
ditt tunga huvud mot mitt bröst.

II

Du kastade din kärleks röda ros
i mit vita sköte -
jag håller fast i mina heta händer
din kärleks röda ros som vissnar snart ...
O du härskare med kalla ögon,
jag tar emot den krona du räcker mig,
som böjer ned mitt huvud mot mitt hjärta...

III

Jag såg min herre första gången i dag,
darrande kände jag genast igen honom.
Nu känner jag ren hans tunga hand på min lätta arm ...
Var är mit klingande jungfruskratt,
min kvinnofrihet med högburet huvud ?
Nu känner jag ren hans fasta grepp om min skälvande kropp,
nu hör jag verklighetens hårda klang
mot mina sköra, sköra drömmar.

IV

Du sökte en blomma
och fann en frukt.
Du sökte en en källa
och fann et hav.
Du sökte en kvinna
och fann en själ -
du är besviken.

Edith Södergran

THE MAN I LOVE

Someday he'll come along
The man I love
And he'll be big and strong
The man I love
And when he comes my way
I'll do my best to make him stay

He'll look at me and smile
I'll understand
And in a little while
He'll take my hand
And though it seems absurd
I know we both wont say a word

Maybe I shall meet him Sunday,
Maybe Monday, maybe not
Still I am sure to meet him one day,
Maybe Tuesday will be my good news day

He'll build a little home
Just meant for two
From which I'll never roam
Who would, would you?
And so all else above
I'm waiting for THE MAN I LOVE

Ira & George Gershwin, 1924

Jeg ville da gerne have vinger

Jeg ville da gerne have vinger
og være en engel bagefter
Jeg ville gerne være nogens
beskytter, svævende
lytte når de talte
se til mens de sov
Tanken er køn
Men det ville blive dig
jeg skulle beskytte
- det ved jeg bare
Og jeg ville gribe din fod
før afgrunden og jeg
ville holde dig tilbage
for hvert kys
Tænk dig om ville jeg
hviske konstant i dit øre
Pas på og pas nu på
du ikke glemmer mig
Og du ville sige *glemmer hvem?*
Og jeg ville lade dig
falde om en dag for tidligt
Og så havde det vist sig
at jeg heller ikke
kunne finde ud af at være
en engel

Pia Juul

Hjerter Dame

Og du er mit hjerte denne vinter.
Varm og rund og Orange
som solens tvilling
stråler du lydløst og højt
i min himmel
og giver sneen en tone af ild.
Og du pumper lyset igennem min
verden
glemte drømme folder sig ud
og flyver med vinger af stråler
løftet af den varme luft
dybt ind i himlen af is
- og regnen falder varm
og lysende
over denne by i Gråt og støj.
Michael Strunge

Just fordi han ikke kunde få hende,
derfor tog kærligheden til.
H.C. Andersen

Måske har de ret i at putte
kærlighed i bøger. Måske kan
den ikke leve andre steder.
William Faulkner

Fortælleren, Felicia, Wolfgang og Vincent

Vi blev ikke født med vor gode vilje,
og at dø giver ingen mening.
Det er helt overflødigt

men strengt nødvendigt
at holde en våge åben i isen,
at krybe i skjul og kysse hinanden -
lade rumskibets lygte kredse om kloden
og håndskriften løbe over papiret
i en gestus på højde med livet.

Søren Ulrik Thomsen

Månen lyser
svagt, nedskruet.
Du bringer den
ind til mig,
blæser den siden ud.
Du er sval,
helt sval
og smager af salt.

Bo Carpelan

Q: Hvorfor bor over 1 million danskere alene?

Fordi de har fået nok. 90'erne er kendetegnet ved individualisme. Trangen til individualisme er behovet for at skabe sit et frirum en fold i tiden, koste hvad det vil, ikke at give los på sin integritet. Prisen kan være at blive hensat i voyeurens rolle. At se livet passere forbi, mens den enkelte hytter sit eget.

Og det er netop det: så har man da sit eget. I det mindste.

Vi fødes alene og dør alene. I intervallet derimellem lever man så sit liv, og i det interval ligger nok så mange chancer for at den uforudsete kærlighed kan træde ind fra højre. Måske denne eneste ene bekræfter, at det kan være en gave at gå på kompromis. Fordi man får kærlighed til gengæld.

Q: Kan man leve et helt liv på engangsknald ?

Man kan leve sit liv på engangsknald, hvis man kan leve med sin berøringsangst når det kommer til nærhed. Men hvem kan det? Hvem vil ikke gerne bryde gennem hin-

den. I engangsknaldene skubber man hele tiden sig selv foran, lever kun i nuet: Det at hengive sig på længere sigt kræver tålmodighed og nysgerrighed. Mange der har prøvet one-night-stands står bagefter tilbage med følelsen af, at der måske havde været basis for mere. Men nuet der valgte syntes at have fjernet en videre grobund.

Det er et helt andet *nu*, der skal satses på hvis man vil have noget skal holde lidt længere end one-night-standets fumlede liderlighed.

Q: Er Peter-Pan-mænd og -kvinder (personer der ikke vil binde sig) et nyt fænomen?

Åbenbart. Og det vil vokse yderligere. Det er blevet sagt, at inde i næste årtusinde vil iserne være forsvundet – kunne man forestille sig det samme skete med kernefamilien? Tænker man på de perspektiver kan man kun prise sig lykkelig over den såkaldt store grå masse. Et sted i det menneskehave skal der nok holdes gang i avlskæden. Men der vil blive færre mennesker på jorden. Mange af disse vil højst sandsynligt være store individualister, der har levet deres liv helt ud. Og dør ensomme.

Q: Hvordan slipper man af med en ulykkelig forelskelse?

Ved at cutte, ikke at leve videre med et kompromis. Dette hvis det er den anden, der er forelsket, mens man selv står kold hen.

Hvad ellers?

Hvis det er een selv, der står tilbage med det ulykkeligt uforløste, sikke nogle år der så ikke kan blive planlagt der. OG hvem har lyst til det, når det først engang er prøvet.

Der er en gammel engelsk talemåde, der fint indrammer denne situation: "Once bitten, twice shy".

Interviewet af Aarhus Teater d. 5. april, 1996

Du siger jeg altid smiler
 Jamen kæreste forstår du ikke
 at når du ser mig
 er du jo selv tilstede
Lola Baidel

Figen

Som en sortviolet og overmoden figen
 der har åbnet sig og blottet
 sit lyserøde indre med de glinsende, fedtede frø

og tørrer nydende ind i middagssolen
 ligger du hos mig i mørket.

Henrik Nordbrandt

He was my North, my South,
 my East and West,
 My working week and my Sunday rest,
 My noon, my midnight, my talk, my song
 I thought that love would last forever:
 I was wrong
W.H. Auden

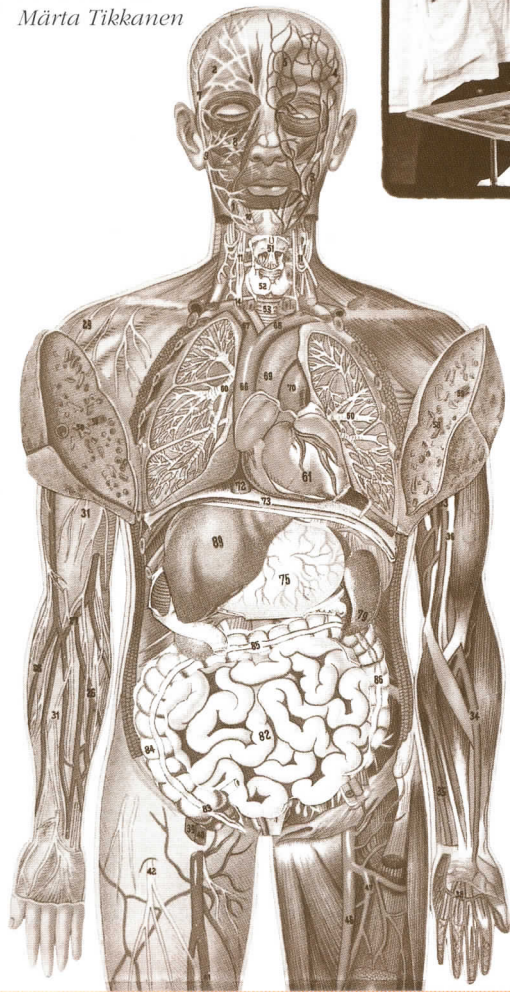
Behold dine roser
tag hellere
ud af bordet

behold dine roser
lyv hellere
lidt mindre

behold dine roser
hør hellere efter
hvad jeg siger

elsk mig mindre
tro mig mere

Behold dine roser!
Märta Tikkanen

Angst

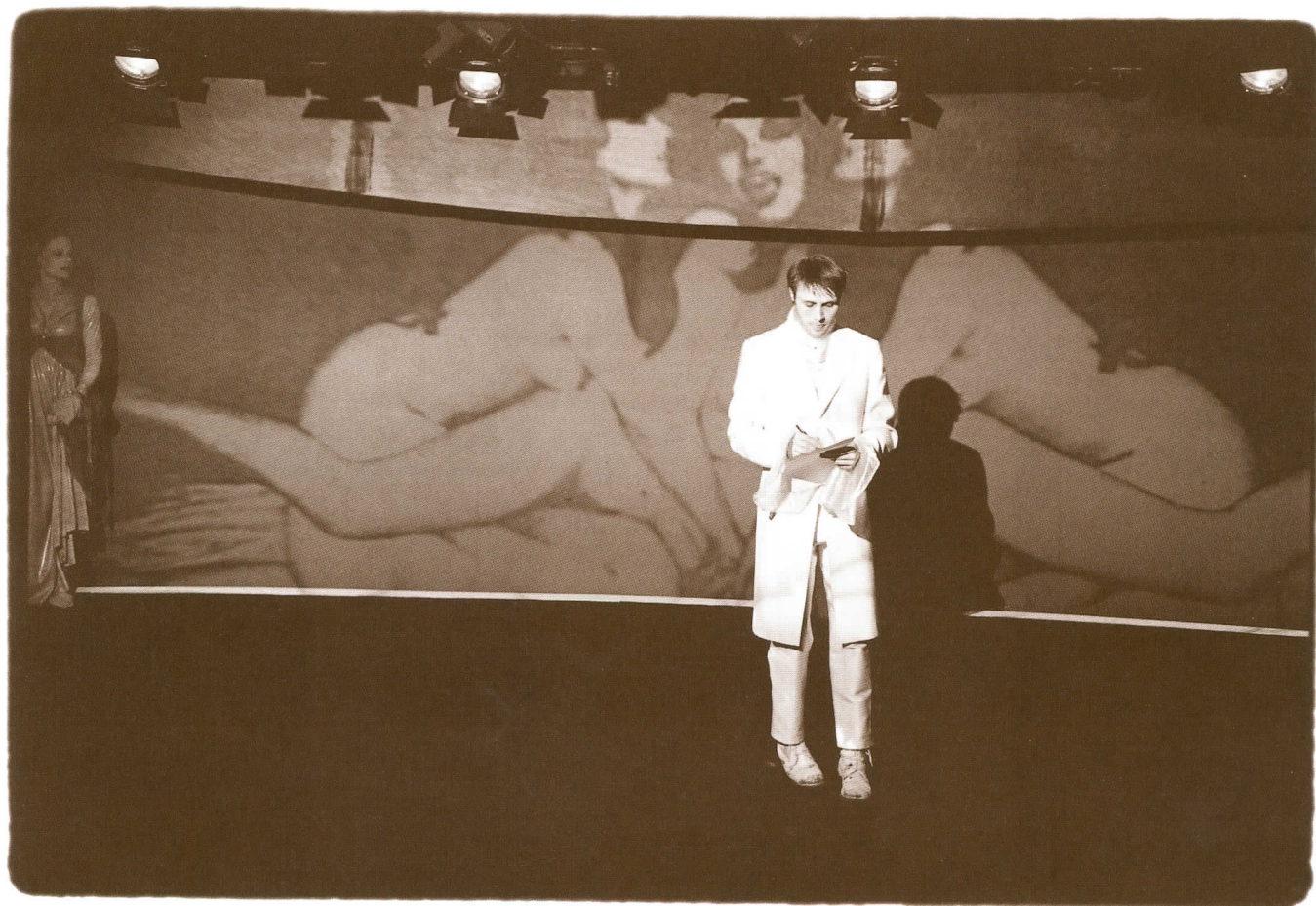
Hold fastere omkring mig
Med dine runde Arme;
Hold fast, imens dit Hjerte
Endnu har Blod og Varme.

Om lidt, saa er vi skilt ad,
Som Bærrene paa Hækken;
Om lidt, er vi forsvundne,
Som Boblerne i Bækken.

Emil Aarestrup

Jeg mistror det usynlige
Jeg mistror de i luften springende atomer
Jeg mistror de strålende neutroner, hele
det partikulære krapyl
Ånder og dæmoner er noget vrøvl
Men se det du ser!
Se brødkrummerne hvorom spurvene
og bogfinkerne danser på fuglebrættet!
Virkelig er også din tunge som beskriver
sit kredsløb omkring min ganes sol
og din hånd der dirrer som en
spurv når du sidder overskrævs på mig
Jeg elsker dig så dybt jeg når
Jeg elsker dig med hver pore af mit lod

Claes Andersson

til en

– dig tør jeg ikke elske –
din store blødtfavnende kærlighed
lægger sig som olje
paa min ungdoms urolige hav –

– mens jeg endnu beruset sover
mellem dine vuggende lemmer,
tømmer du legende
mit kogger for pile –

– dig vil jeg ikke elske –
jeg vil se solen gennem brydende
søer –

– til de haarde toner fra min bues
streng
vil jeg gaa ud at jage livet –

Gustaf Munch-Petersen

Digte i programmet

Taurus: Ode til blæksprutten, Gyldendal, 1975

Figen: Forsvar for vinden under døren, Brøndum, 1980

Vi blev ikke født med..., Nye Digte, Vindrose/Borgen, 1987

Jeg ville da gerne have vinger: En død mands nys,
Tiderne Skifter, 1993

Hjerter Dame, Popsange, Borgen, 1983

Angst, Digte, 1838

Dagen svalner, Dikter, 1916

Månen lyser, *Sol*, Huset, 1983

Jeg mistror det usynlige, Klim, 1991

Behold dine roser, Århundredets kærlighedseventyr,
Lindhardt og Ringhof, 1978

Til en, Det nøgne menneske, Gyldendal, 1932

Kingdom of Rain...

Tell me what you're thinking baby
Your heart's beating faster than mine
And I know something's going on... in your life

You were the girl I wanted to cry with
You were the girl I wanted to die with

And you were the boy who turned into the man
Broke my heart & let go of my hand

Our bed is empty. The fire is out,
And all the love we've got to give has all spurted out
There's no more blood. And no more pain
In our kingdom of rain.

You think you know about life. You think you know about love
But when you put your hands inside me.
It doesn't even feel like I am being touched
And you were the boy I wanted to cry with.
You were the boy I wanted to die with
You've moved further from my side, year by year
While still making love... dutifully sincere.

But as silent as the car lights that move across this room
As cold as our bodies siluetted by the moon
And I would lie awake and wonder...
"Is it just me, or is this the way that love is supposed to be?"

Tell me what you told him, baby
My heart's beating out of time with my mind
And I know something's going... wrong... in our lives.

I just wanted somebody to caress, this damsel in distress
I just wanted somebody to undress, this damsel in distress
I just wanted somebody to bless, this damsel in distress
I just wanted somebody to possess... this young girl...

Our bed is empty. The fire is out.
And all the love we've got to give has all spurted out.
There's no more blood. And no more pain
In our kingdom of rain...

Matt Johnson, The The

